

Norsk samfunns-
medisinsk forening
DEN NORSKE LEGEFORENING

Samfunnsmedisin

Kurs H: Metodekunnskap og kunnskapshåndtering vår 2022

Arrangør: NORSAM i samarbeid med FHI v/Eva Denison og Rigmor Berg

Kursledere: Eva Denison eva.denison@fhi.no og Rigmor Berg rigmor.berg@fhi.no

Kursbeskrivelse: Kurset har som overordnet mål å styrke deltakernes kompetanse i å formulere, finne, forstå og bruke praksisrelevant forskning i samfunnsmedisinsk arbeid. Kurset består av nettmøter, nettkurs, skriftlige innleveringsoppgaver og en fysisk samling. Kurset går over 6 uker, der ukene 11-15 består av nettkurs, nettmøter, hjemmeoppgaver og skriftlige innleveringsoppgaver, mens i uke 16 er det fysisk samling (to dager).

Læringsmål: Etter gjennomført kurs skal deltakerne

- Ha god kunnskap om kunnskapsbasert praksis
- Ha god kunnskap om relevante kunnskaps- og informasjonsbaser
- Kunne gjøre systematiske søk i vitenskapelige databaser og ha kjennskap til og kunne benytte systematiske oversikter i eget arbeid
- Beherske vitenskapelig metodikk ved evaluering av arbeidsstedets eller egne resultater
- Ha kunnskap om analyse og fortolkning av helserelaterte lokale data og data fra sentrale databaser
- Beherske delegering, samhandling og brukermedvirkning
- Beherske planprosesser og gjennomføring av prosjekter i egen virksomhet
- Ha kunnskap om epidemiologisk metode
- Beherske formidling av bred samfunnsmedisinsk kunnskap og være i stand til å veilede og gi råd til samarbeidspartnere, virksomheter, beslutningstakere, befolkningen og media

Timekrav: 50 t (34,5 timer hjemmeoppgave (inkl. artikkellesing, nettkurs, nettmøter) og 15,5 timer samling)

Frister:

1. april: Innlevering individuell oppgave
8. april: Innlevering gruppeoppgave 1
15. april: Innlevering gruppeoppgave 2

Program

OPPSTART OG NETTKURS UKE 11 (14.-18. mars)

14. mars kl. 11.30-13.00 Nettmøte: Velkommen til kurs. Introduksjoner. Gjennomgang av kursinnhold og frister. Kort forelesning om metodekunnskap, kunnskapshåndtering, kunnskapsbasert praksis. Gruppene treffes og blir kjent.

Resten av uke 11: E-læringskurs i kunnskapsbasert praksis med hjemmeoppgave (se beskrivelse av hjemmeoppgave i vedlegg 1).

NETTKURS UKE 11-13 (21. mars – 1. april)

E-læringskurs i kunnskapsbasert praksis med hjemmeoppgave (se beskrivelse av hjemmeoppgave i vedlegg 1). Les artikkel av Magnus (2016) 'Epidemiologi på nye måter' og artikkel av Vågan (2016) 'Brukermedvirkning og mestring' (se litteraturliste nedenfor). Innlevering av individuell oppgave sendes til Eva Denison senest 1. april.

NETTMØTE OG GRUPPEARBEID UKE 14 (4.-8. april)

Hver gruppe har ett nettmøte der de diskuterer og arbeider med gruppeoppgave 1 (se beskrivelse av hjemmeoppgave i vedlegg 1). Innlevering av gruppeoppgave 1 sendes til Eva Denison senest 8. april.

NETTMØTE OG GRUPPEARBEID UKE 15 (11.-15. april)

Hver gruppe har ett nettmøte der de diskuterer og arbeider med gruppeoppgave 2 (se beskrivelse av hjemmeoppgave i vedlegg 1). Innlevering av gruppeoppgave 2 sendes til Eva Denison senest 15. april.

SAMLING UKE 16 (21.-22. april)

Dag 1: 21. april

- 10.00-10.30 Registrering, velkommen til kurs, felles informasjon
- 10.30-11.45 Forelesning med oppgaver: Kunnskapsbasert praksis, systematisk kunnskap (Denison)
- 11.45-12.00 Pause
- 12.00-13.00 Forelesning med oppgaver: PICO, forskningsspørsmål, oversikt over studiedesign (Berg)
- 13.00-14.00 Lunsj og mingling
- 14.00-14.30 Forelesning med oppgaver: Kunnskaps- og informasjonsbaser (bibliotekar Lien Nguyen)
- 14.30-15.30 Forelesning med oppgaver: Litteratursøk (bibliotekar Lien Nguyen)
- 15.30-15.45 Pause
- 15.45-16.45 Forelesning med oppgaver: Metodisk kvalitetsvurdering av primærstudier (Berg)
- 16.45-17.00 Pause
- 17.00-17.45 Felles forelesning:??
- 18.00- Middag og overnatting

Dag 2: 22. april

- 08.00-09.00 Gjennomgang av dag 1 (Berg)
- 09.00-10.00 Forelesning med gruppearbeid: Metodisk kvalitetsvurdering av kunnskapsoppsummering (Berg)
- 10.00-10.15 Pause
- 10.15-11.00 Forelesning med gruppearbeid: Analysere og forstå data, meta-analyser (Denison)
- 11.00-12.00 Forelesning med gruppearbeid: Tillitt til det samlede forskningsfunnet (Denison)
- 12.00-13.00 Lunsj og mingling
- 13.00-13.45 Forelesning med oppgaver: Implementering (Denison)
- 13.45-14.30 Forelesning: Fra kunnskap til beslutning (Vestheim??)
- 14.30-15.00 Avslutning og hjemreise

Litteraturliste

- Magnus P. (2016) 'Epidemiologi på nye måter'. Tidsskr Nor Lægeforen, 11(136): 979
- Vågan A, Skirbekk H. (2016) 'Brukermedvirkning og mestring'. Uniped, 39(4): 316–329

Vedlegg 1: Veiledning til hjemmeoppgave i Kurs H

Det er to hensikter med hjemmeoppgaven:

1. At du skal forberede deg til kurssamlingen gjennom å jobbe med et aktuelt tema med hjelp av E-læringskurs i kunnskapsbasert praksis (<https://www.helsebiblioteket.no/kunnskapsbasert-praksis/e-laeringskurs>) og de kunnskaper du allerede har om forskningsmetode og kunnskapshåndtering.
2. At du aktivt skal utvikle ferdigheter basert på innholdet i Kurs H som hjelper deg systematisk å finne, kritisk vurdere og bruke kunnskap i ditt arbeid.

Hovedtema for oppgaven er [ikke bestemt].

Hjemmeoppgaven har to deler: en individuell oppgave og en gruppeoppgave.

Individuell hjemmeoppgave

Individuell hjemmeoppgave, del 1: Formulere eget praksisspørsmål og koble til studiedesign

Ta Kurs 1 og 2 i E-læringskurset i kunnskapsbasert praksis (lenke ovenfor). Velg deretter et tema relatert til [tema] som er relevant og aktuelt for deg i ditt arbeid innen samfunnsmedisin. Formuler så nøye som du kan hva du ønsker å vite om temaet: Prøv å formulere dette som et PICO-spørsmål*. Tenk igjennom hvilken type kjernes spørsmål det er, og hvilket eller hvilke studiedesign som ville være best egnet til å svare på ditt spørsmål. Skriv ned hva du gjorde og hva du kom fram til.

* Det kan være aktuelt med andre format for spørsmålet enn PICO, avhengig av kjernes spørsmålet. Vanlige andre format er for eksempel PEO (Population, Exposure, Outcome), PECO (Population, Exposure, Comparison, Outcome), og PIO (Population, Interest, Outcome). Et annet alternativ er SPICE (Setting, Perspective, Intervention, Comparison and Evaluation).

Individuell hjemmeoppgave, del 2: Koble eget praksisspørsmål til søkestrategi

Ta Kurs 3 i E-læringskurset i kunnskapsbasert praksis. Formuler deretter en søkestrategi for spørsmålet ditt. Bruk søkestrategien i en eller flere elektroniske litteraturløstasjoner og finn en primærstudie som ser ut til å svare på ditt spørsmål og som har det studiedesignet du valgte. Finn også en systematisk oversikt som helt eller delvis svarer på spørsmålet ditt. Skriv ned hva du gjorde og hva du kom fram til.

Individuell hjemmeoppgave, del 3: Kritisk vurdering av primærstudie og systematisk oversikt

Ta Kurs 4 a og b i E-læringskurset i kunnskapsbasert praksis. Finn ut hvilken sjekklister du bør bruke på din primærstudie basert på studiedesign og gjør en kritisk vurdering av studien. Gjør også en kritisk vurdering av den systematiske oversikten med sjekklister som vises i e-læringskurset. Skriv ned hva du gjorde og hva du kom fram til.

Individuell hjemmeoppgave, del 4: Anvendelse og evaluering

Ta Kurs 5 i E-læringskurset i kunnskapsbasert praksis. Se også [modul ...]. Tenk igjennom hvilke ressurser og hindringer for å anvende forskningsbasert kunnskap som finnes i din virksomhet. Beskriv hvilke muligheter du har å fremme at din virksomhet jobber kunnskapsbasert. Beskriv et eksempel på en audit (med alle trinn) som ville være relevant å gjennomføre i din virksomhet, med kobling til spørsmålet du jobber med i hjemmeoppgaven.

Vi ønsker at du sender inn din dokumentasjon av det du har gjort i den individuelle delen av hjemmeoppgaven senest den 1. april til eva.denison@fhi.no. Dette er en del av innleveringen for å få godkjent kurset. Etter innlevering vil du motta tilbakemelding på det du har gjort med hjemmeoppgaven så langt.

Gruppeoppgave

Kursdeltakerne vil bli delt inn i grupper (ca. 5-6 deltakere i hver gruppe) og hver gruppe vil møtes digitalt ved to anledninger for å løse gruppeoppgaver. Gruppene organiserer selv tidspunkt for møtene og hvilke digitale verktøy de vil benytte (Teams, Zoom, Skype, osv). Se program over når det gjelder hvilken uke gruppene skal møtes. En gruppeleder for hver gruppe vil bli bestemt av kursansvarlig (Norsam).

Første møte: Uke 14

Hver deltaker sender i forkant av første gruppemøte inn en kort oppsummering av sin oppgave del 1-3 til gruppeleder. Oppsummeringen skal beskrive: spørsmålet, kjernes spørsmålet, søkestrategi og –termer, en primærstudie og en systematisk oversikt funnet i litteratursøket, samt resultat av kritisk vurdering av de to studiene. Gruppeleder eller deltakerne presenterer kort deltakernes oppgaver for gruppen i møtet.

Hver deltaker forbereder og gir et kort innlegg som belyser ett eller flere elementer fra sin individuelle oppgave del 1-3 som vedkommende ønsker å jobbe videre med og forbedre. Etter å ha hørt alle innleggene diskuterer og prioriterer gruppen 1-2 elementer de mener er viktigst å jobbe videre med (på kurssamlingen) fra del 1-3 av oppgaven. Gruppeleder oppsummerer diskusjonen og sender et kort referat til eva.denison@fhi.no senest 8. april. Dette vil gi kurslederne mulighet til å spisse innholdet i kurssamlingen opp mot gruppenes behov.

Andre møte: Uke 15

Hver deltaker sender i forkant av andre gruppemøte inn en kort oppsummering av sin oppgave del 4 til gruppeleder. Oppsummeringen skal beskrive mulig anvendelse av innhentet kunnskap inklusive evaluering koblet til anvendelse av kunnskapen. Gruppeleder eller deltakerne presenterer kort deltakernes oppgaver for gruppen i møtet.

Hver deltaker forbereder og gir et kort innlegg som belyser ett eller flere elementer fra sin individuelle oppgave del 4 som vedkommende ønsker å jobbe videre med og forbedre. Etter å ha hørt alle innleggene diskuterer og prioriterer gruppen 1-2 elementer de mener er viktigst å jobbe videre med (på kurssamlingen) fra del 4 av oppgaven. Gruppeleder oppsummerer diskusjonen og sender et kort referat til eva.denison@fhi.no senest 15. april. Dette vil gi kurslederne mulighet til å spisse innholdet i kurssamlingen opp mot gruppenes behov.